

Sivistysvaliokunta
00102 Eduskunta

Asia: O 7/2017 vp Yliopistolakiuudistuksen vaikutusten arviointi
Viite: Asiantuntijajapyntö 17.2.2017

Suomen yliopistot UNIFI ry yhtyy arviointiraportin päätelmään, jonka mukaan yliopistolakiuudistus lisäsi yliopistojen taloudellista ja hallinnollista autonomiaa. Yliopistoille on tärkeää, että yliopistolaitosta kehitetään jatkossakin autonomiaa tukemalla. Vahva itsenäinen asema tarjoaa yliopistoille parhaat edellytykset kehittää toimintojaan toimintaympäristön muutokset huomioon ottaen.

UNIFI yhtyy myös raportin päätelmään, jonka mukaan yliopistolakiuudistus on joustavoittanut ja tehostanut yliopistojen päätöksentekoa. Yliopistot ovat uudistaneet toimintaansa ja rakenteitaan vuoden 2010 jälkeen merkittävällä tavalla. Tämä ei täysin välity raportista. Yliopistolakiuudistusta voidaan pitää yhtenä uudistustyön keskeisistä mahdollistavista tekijöistä. On pantava merkille, että uudistustyö vie aikaa, eikä uudistuksen luomia mahdollisuuksia ole vielä täysimääräisesti ennätetty hyödyntää.

Yliopistokollegioiden rooli on laissa selkeä, mutta käytännöt vaihtelevat itsehallinnon puitteissa yliopistoittain. Kollegioiden rooli on paikoin jäsentymätön, ja eri toimielinten työnjaossa on vielä kehitettävää, jotta kokonaisuus palvelisi yliopiston johtamista optimaalisesti. Toimintatapojen kehittäminen on kuitenkin yliopistojen sisäinen tehtävä, eikä yliopistolakia ole tältä osin tarpeen muuttaa.

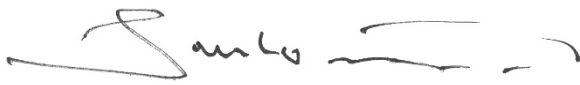
Yliopistojen kannalta yliopistolakiuudistuksen keskeinen elementti oli yliopistoindeksin luominen. Indeksillä korvattiin aikaisempi, erillisiin kehittämislakeihin perustunut yliopistojen määrärahatason turvaaminen inflaatiota vastaan. Yliopistoindeksi on kuitenkin jäänyt valtiontalouden tilanteesta johtuen toteutumatta.

Yliopistolakiuudistuksen tavoitteena oli myös luopua yksityiskohtaisesta hankerahoituksesta ja painottaa strategista rahoitusta, mikä yliopistojen kannalta oli tervetullutta. Rahoitusohjauksessa on kuitenkin viime vuosina siirrytty takaisin hankerahoituksen suuntaan, kun valtioneuvoston taholta on luotu perusrahoituksen tasoa korjaavia uusia rahoitusinstrumentteja, esimerkkinä kärkihankerahoitus. Uusien

hankerahoitustyyppisten instrumenttien hyödyntäminen edellyttää yliopistoilta runsaasti henkilöresursseja. Tätä ei voida pitää tarkoituksenmukaisena aikana, jolloin kaikessa toiminnassa tulisi pyrkiä mahdollisimman optimaaliseen kustannustehokkuuteen.

Helsingissä 3. maaliskuuta 2017

Suomen yliopistot UNIFI ry, Finlands universitet UNIFI rf

Jouko Niinimäki
Puheenjohtaja

Leena Wahlfors
Toiminnanjohtaja